

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na czwarty kwartał 1856 od 1go października do ostatniego grudnia:

na miejscu 3 zlr. 45 kr.

z pocztą 4 zlr. 30 kr.

Należność (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Nizsza Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Francya. — Szwajcarya. — Rosya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

— 53 —

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Minister nauk publicznych w porozumieniu z c. k. ministeryum finansów mianował conceptowego praktykanta c. k. Prokuratury finansów, supługącego profesora prawodawstwa administracyjnego przy uniwersytecie Lwowskim dr. Artura Maciejowskiego komisarzem przy egzaminach ogólnych w wydziale administracyjnym we Lwowie.

Co się niniejszem podaje do wiadomości publicznej.
Lwów 9. września 1856.

Lwów, 6. września. We włości Żuków, obwodzie złoczowskim, założyły gminy Żuków i Kropiwna spólną szkołę trywialną, do której uposażenia przyczyniły się w ten sposób:

1) Gmina Żuków przeznaczyła na wieczne czasy roczną składkę 77r. 20kr. m. k. w gotówce i 7 korey twardego zboża na utrzymanie nauczyciela.

2) Gmina Kropiwna również na wieczne czasy roczną składkę 50r. m. k. w gotówce, i 4 korce 16 garncy twardego zboża. Okazaną temi składkami dążność ku popieraniu nauki ludu, podaje się niniejszem z zasłużonem uznaniem do wiadomości publicznej.

Wiedeń, 9. września. Dnia 10. września 1856 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany XL. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 155. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości, finansów, wyznań religijnych i oświecenia z 7go sierpnia 1856, prawomocne w Galicyi i na Bukowinie, względem poboru i obliczenia prawnych i dobrowolnych składek na fundusz szkół normalnych.

Nr. 156. Rozporządzenie cesarskie z 14. sierpnia 1856, którem się niższo-austryacka miara i waga w koronnym kraju Dalmacyi, ogłasza za jedynie prawną miarę i wagę.

Nr. 157. Dekret ministerstwa finansów z 23. sierpnia 1856, prawomocny we wszystkich krajach objętych w okręgu celnym, tyczący się uwolnienia od opłaty cła tych artykułów tranzytowych, które wszedłszy na rzekę Pad, opuszczają tę rzekę koło Cavanella di Po, i krajowemi kanałami transportują się do Chioggia lub Wenecyi.

Nr. 158. Dekret ministerstwa handlu, przemysłowości i budowy publicznych z 29. sierpnia 1856, którym się na mocy Najwyższego postanowienia z 13go sierpnia 1856, termin ces. rozporządzenia z 6. sierpnia 1855 (nr. 143 Dzien. ust. państwa) względem zaprowadzenia niższo-austryackiej miary i wagi w Galicyi, na Bukowinie i w okręgu Krakowskim, przedłuża po 1. stycznia 1857.

Nr. 159. Dekret ministerstwa sprawiedliwości z 31. sierpnia 1856, którym się obwieszcza przeniesienie pretury I. klasy w Brivio (prowincyi Como) do Merate, i wyznacza czas jej urzędowania na tem ostatniem miejscu.

Nr. 160. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 2. września 1856, tyczące się zniesienia monopolu ołowianej kuli w Dalmacyi.

Nr. 161. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 2. września 1856, prawomocne w krajach koronnych objętych w powszechnym związku celnym, względem rozszerzenia upoważnień głównego urzędu celnego II. klasy w Schaerding.

Nr. 162. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 3. września 1856, tyczące się zniesienia kilka pobocznych urzędów celnych II klasy w okręgu c. k. finansowej dyrekcji krajowej w Zagrabiu.

Nr. 163. Dekret ministerstwa finansów z 4. września 1856, prawomocny we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Dalmacyi i wyłączenia celnego w Brodach, względem upodatkowania płynów spirytusowych przy produkcji.

Sprawy krajowe.

(Podróż cesarstwa do Wenecyi i Węgier zapowiedziana.)

Wiedeń, 12go września. W Wenecyi czynią wielkie przygotowania na przyjęcie Ich Mości Cesarza i Cesarzowej, których przybycia spodziewają się w pierwszych dniach listopada.

Dnia 23. b. m. udaje się Cesarz Jego Mość, jak donosi *Presb. Ztg.* z Halbthurn na Raab do Komorna, i ztamtąd będzie zwiedzać roboty regulacji w dolnych okolicach Schütt. Wnosząc z radości, z jaką tę wiadomość przyjęła ludność komitatu Komorna, będzie przyjmowany Cesarz Jego Mość na wyspie Schütt nie z mniejszem uniesieniem, jak niedawno w Grau przy sposobności uroczystego poświęcenia katedry.

(Reforma więzień w Austrii. Dokończenie.)

Dla żeńskich więźniów, skazanych do lat 10, i dla robotnic przymusowych z Wyższej Austrii, Salzburga a w razie potrzeby także z Niższej Austrii przyrządzono zakupiony niegdyś klasztor Kanoników Suben, i w tym roku przygotowano w nim miejsce na 350 do 400 więźniów żeńskich. Zakład ten poruczono zakonnicom Dobrego Pasterza z klasztoru w Mnichowie.

W Styryi najęto dla żeńskich więźniów i robotnic przymusowych tej prowincyi, Karyntyi i Krainy, a w razie potrzeby także Niższej i wyższej Austrii zamek Lankowitz i więzienie to urządzone na 250 głów oddano w październiku r. z. Siostram miłosierdzia z klasztoru w Gracu.

W Tyrolu przeznaczony jest przymusowy dom roboczy w Schwatzu wyłącznie na umieszczenie żeńskich więźniów i robotnic przymusowych tego kraju koronnego i zarząd jego poruczono Siostram miłosierdzia tej prowincyi. Jest w nim miejsce na 150 osób.

W Lombardyi zamieniono dom karny Mantuy na dom roboczy i poprawczy dla 500 aresztantów Lombardzko-Weneckiego Królestwa. Az do ukończenia domu karnego w Gitezinie zapewniają domy karne w Medyolanie, Gradysee, Kapodystryi i Padwie więźniom lombardzkim dostateczny przytułek.

W królestwie Weneckiem przyrządzono dawny klasztor na wyspie Giudecce na zakład karny i poprawczy dla żeńskich więźniów i robotnic przymusowych królestwa Lombardzko-Weneckiego, Istrii, Dalmacyi i w razie potrzeby także południowego Tyrolu z miejscem na 350 do 400 głów i oddano go pod opiekę Sióstr miłosierdzia z klasztoru medyolańskiego.

Dla Kroacyi i Sławonii urządzone w Zagrabiu zostający pod opieką sióstr miłosierdzia z klasztoru w Insbruku dom karny i poprawczy na 80 żeńskich więźniów i robotnic przymusowych. Dla męzkich więźniów tych prowincyi najęto dawny klasztor Teatynów w Lepaglawie, przyrządzono w nim miejsce na 460 głów i oddano go pod zarząd siostram miłosierdzia z klasztoru w Gracu. Obadwa zakłady mają także służyć do umieszczenia więźniów z sąsiednich komitatów węgierskich, o ile ci więźniowie obeznani są z językiem niemieckim lub którymkolwiek sławiańskim.

Dla Czech zamieniono roboczy dom przymusowy w Pradze w zakład karny i poprawczy na 300 żeńskich więźniów i robotnic przymusowych tego kraju koronnego. Opiekę i zarząd jego poruczono siostram miłosierdzia z klasztoru w Pradze. Klasztor Kartuzów w Gieczynie, przyrządzają już, jak wspominaliśmy wyżej na dom karny dla męzkich więźniów Lombardzko-Weneckiego królestwa,

który albo za bardzo ciężkie zbrodnie uwięzieni zostali, albo też skazani są na więcej niż 10 lat więzienia. Zakład ten będzie jeszcze w tym roku ukończony i pomieści 750 więźniów.

W Morawii przyrządzono zamek hrabi Kińskiego w Wallachisch Messeritsch na dom karny i poprawczy dla żeńskich więźniów i robotnic przymusowych tego kraju koronnego i Szlaska, a w razie potrzeby także sąsiednich okręgów administracyjnych Węgier, o ile więźnie tamtejsi znają język niemiecki lub jakikolwiek sławiański. Zakład ten obejmuje 450 głów i zostaje pod opieką siostr miłosierdzia z klasztoru w Gracu. Nadto zakupiono w tym kraju koronnym warowny zamek Murau i przeznaczono go na umieszczenie 600 albo uwięzionych za bardzo ciężkie zbrodnie, albo też skazanych na dłużej niż 10 lat zbrodniarzy z koronnych krajów Nizszej i Wyższej Austrii, Salzburga, Czech, Morawii, Szlaska, Galicyi i Bukowiny. Opieka i zarząd jego mają być poruczone siostram miłosierdzia z klasztoru w Pradze i po urządzeniu tego zamku zostanie dom karny na Spielbergu zupełnie opróżniony.

W Galicyi zamieniono lwowski dom roboty przymusowej w zakład karny i poprawczy na 450 żeńskich więźniów i robotnic przymusowych tego kraju koronnego i Bukowiny i oddano go Siostram miłosierdzia z klasztoru we Lwowie. Oprócz tego przerobiono budynki sądu kryminalnego w Wiśniczu na zakład karny dla 600 męskich więźniów z krakowskiego okręgu administracyjnego. Zakład ten jest już po części teraz zajęty.

W Węgrzech przyrządzono dawne twierdze Leopoldstadt i Munkacz na więzienia cywilne i są już po części obsadzone. W pierwszej pomieści się do 1000, w drugiej do 800 męskich więźniów. — Oprócz tego przyrządzają jeszcze: zakupiony dawny klasztor Teatynów w Illawie na 1000 męskich więźniów z Węgier, Kroacyi, Województwa a w razie potrzeby także z Siedmiogrodu; dawny klasztor Paulinów w Maria nostra na dom karny i poprawczy dla 400 żeńskich więźniów i robotnic przymusowych; a nakoniec tak zwane Teresianum i Ludoviceum w Waitzen na dom karny dla 1000 męskich więźniów.

W województwie Serbskiem nakoniec postanowiono szpiclery skarbowe z budynkami gospodarskimi i mieszkalnymi w Szivaczu zamienić w krajowy dom karny na 800 męskich więźniów z tej prowincyi.

Francya.

(P. Rayneval przybył. — Flotyła na Senegal. — Nowiny dworu. — Obóz pod Chalons. Igrzyska w Bayonie. — Kongres naukowy w La Rochelle. — Nabożeństwo za poległych oficerów. — Bieżące.)

Paryż. 8. września. Ambasador francuski w Rzymie, p. de Rayneval, przybył do Paryża. — Książę Paskiewicz, syn sławnego marszałka, mianowany został sekretarzem przy tutejszej ambasadzie rosyjskiej. — Minister marynarki postanowił wyprawić flotyle złożoną ze statków kanonierskich pierwszej i drugiej klasy do Senegalu, gdzie przeznaczone są szczególnie do żeglugi na rzecę. — Wkrótce po powrocie dworu przedłożony zostanie Cesarzowi do podpisu kontrakt ślubny najmłodszej córki księcia Lucyana Bonapartego z synem księcia Cambacérés, piastującym teraz urząd audytora przy radzie państwa. — Dziennik *Patrie* donosi pod względem zaprojektowanego statego obozu pod Chalons, że mają być umieszczone w nim cztery dywizye piechoty i jedna dywizya kawaleryi. Chociaż obóz ten ma być założony dopiero na wiosnę, zajmuje się rzad już teraz zakupieniem potrzebnych gruntów objętości 32 do 36 kilometrów. W pierwszym roku będą wojska obozować w namiotach i tylko podczas pory letniej pozostawać razem. Potem zaś mają być zbudowane baraki z kamienia, kryte dachówkami, gdzie w latach następnych wszystkie oddziały wojsk kolejno na 6 miesięcy umieszczane i w manewrach polowych ćwiczone być mają. — Na dniu 21. i 22. września odbędą się na placu św. Ducha w Bajonie wielkie hiszpańskie walki byków. Książę Alby zajmował się osobiście ułożeniem „Cuadrilli.“ — Spodziewają się: że Cesarz i Cesarzowa zaszczycą to widowisko swą obecnością, i przyrządzają już łożę dla nich. — Naukowy kongres Francyi, który zebrał się tego roku w La Rochelle, wyraził na posiedzeniu swem z 3. września na wniosek turyńskiego profesora Baruffi następujące życzenie: „Zważywszy, że zaprojektowane przez pana Ferd. Lesseps pod opieką wicekróla przekopanie międzymorza Suez może być tylko użytecznym wszystkim ludom a żadnemu szkodliwym; zważywszy, że przedsięwzięcie to jest jednym z najpotężniejszych środków cywilizacji, jakie opatrność mogła złożyć w ręku ludzi, — wyraża kongres życzenie, ażeby międzymorze Suez wkrótce otwarte zostało na wolną żeglugę wszystkim narodom.“ — Dziś odbyło się w kościele Stej Magdaleny nabożeństwo żałobne na cześć poległych w Krymie generałów sztabowych. Marszałek Pelissier, wielu generałów i znaczna liczba innych oficerów znajdowała się na tej uroczystości. Dziś wieczór zbiera się większa część obecnych w Paryżu oficerów sztabu jeneralnego u Braci Provençaux w Palais Royal, gdzie odbędzie się uczta pod prezydencją księcia Małakowa. W przyszły poniedziałek w rocznicę zdobycia Sebastopola, odbędzie się pod naczelnym dowództwem Pelissiera wielka rewia na polu marsowem. Cała załoga Paryża będzie mieć w niej udział.

Szwajcarya.

(Rozporządzenie rady związkowej.)

Na mocy rozporządzenia rady związkowej obsadzone być mają 7 batalionami te części kantonu neuenburgskiego, które brały udział

w powstaniu rojalistów, a mianowicie: 4 batalionami z Berny, 2 z Waadt i 1 z Solury; dalej 2 kompaniami artyleryjnymi i 2 kompaniami strzelców. Oprócz tego otrzymał naczelny komendant Bourgeois Dozat rozkaz, by zwołał wszystkie wojska przeznaczone do obozu w Iverdun i wysłał je do Neuenburga. — Ogólna liczba przytrzymanych wynosi 520.

Rosya.

(Szczegóły uroczystości przy koronacji.)

Z Moskwy donoszą z 29. sierpnia: Zeszłego tygodnia a szczególnie ostatnich dni jego widać było w tej drugiej stolicy rosyjskiej niezliczoną moc zewsząd zjeżdżających się powozów, powózek i dorożek. Z głębi kraju spieszy na koronację cesarską każdy kto tylko może, mianowicie mieszkańcy znakomitsi i zamożniejsi. Moskwa przeludniła się teraz, a chociaż mnogość powozów rozmaitych nie odznacza się świetnością, to przecież i jednostajność tego widoku zdolna jest obudzić ciekawość cudzoziemca, zwłaszcza że uprzęż i cały przybor ma cechę odrębnej narodowości i wschodnich zwyczajów.

Z pomiędzy gości bawiących teraz w Moskwie odznaczają się szczególnie deputacye ludności zakaukaskiej podległej rządowi rosyjskiemu, osobliwie Georgianie, Imereci i Mingrelianie małowniczym swym ubiorem, na którym tylko szlify rosyjskie wydadają się nieco dziwnie. Sułtanowie kirkizcy ze Syberyi przybyli przy asystencyi jednego z adjutantów jenerała Hasford, jeneralnego gubernatora Syberyi zachodniej, z kąd też zjechało i dwóch oficerów sztabowych w deputacyi od kozaków syberyjskich.

Dzisiaj odbył się uroczysty wjazd J. M. Cesarza rosyjskiego do Moskwy i godzi się przyznać, że widok pochodu tego był ze wszech miar wspaniały. Mnogość i świetność świty dworskiej, szczególne części orszaku cesarskiego, wspaniała osobistość dostojnego Monarchy, wielka liczba wojsk asystujących, huk dział, odgłos dzwonów niezliczonych, okrzyki radośne tłumnej ludności, historyczna widownia, gdzie się to wszystko odbywało, wszystkoto sprawiło nadzwyczajne na widzach wrażenie i nie tak łatwo wyjdzie z ich pamięci.

Byłoby około południa, gdy wojska ustawione szpalerem od Petrowska aż do pałacu kremelskiego, a zatem wzdłuż jednej mili niemieckiej — stanęły w pozycyi. Niedaleko Kremlu ustawiono grenadyerów gwardyi pawłowskiej złożonej po większej części z weteranów, i odznaczającej się piękną i dziarską postawą wojskową. Okna, balkony, domy uroczyście przyozdobione, place i ulice były jak nabite, i wszyscy oczekiwali ciekawie chwili zbliżenia się pochodu.

Nareszcie o godzinie 3 wyruszył pochód od Pawłowska śród ogłosu dzwonów. Rozpoczął go jeden z policmajstrów na czele dwunastu zandarmów. Dalej jechała konno przyboczna straż cesarska. Składała się ona z oddziału Czerkiesów siedzących na dzielnych rumakach, w czerwonych mundurach i kołczugach od głowy aż do kolan, a co przypominało ubiegie dawno już czasy turniejów rycerskich, gdy tymczasem oddział Lezgów należących także do przybocznej straży cesarskiej, w konczastych czapkach baranich, w białej tunice i gani niebieskiej śrebrem wyszywanej odznaczał się przepychem wojennym właściwym ludom wschodnim, zwłaszcza do chwili reform w siedzibie Padyszacha.

Tuż za Lezgami jechał szwadron kozaków czarnomorskich w kurtkach czerwonych i z janczarkami, dalej szwadron gwardyjskiego pułku kozaków z pikami i w mundurze niebieskim.

Po dłuższej nieco przerwie ujrano członków z wyższych stanów szlacheckich jadących konno po dwóch obok i pod przewodem marszałka szlachty dystryktu moskiewskiego. Liczba ich nie była wielka, postawa nie tak wojskowa, a ubior mniej jaskrawy jak oddziałów na przodzie. Za nimi jechał zaś oddział pochodu zwracający na siebie od początku do końca uwagę powszechną. Byli to deputowani ludów azyatyckich podległych berłu rosyjskiemu: rzeczywiście mieszanina typów wschodnio-azyatyckich, tak co do rasy jak i co do ubiorów. I tak widzieć było można między innymi obojętną postać sędziwego sułtana Kirkizów w sukni długiej, obszernej i fałdzistej z axamitu zielonego, z wielkim turbanem na głowie, a obok niego w ubiorze niemal matadora hiszpańskiego — młodego Imereca z szerzką deszczułką u skroni, która Bóg raczy wiedzieć jakim sposobem przypięta, służyła mu za nakrycie głowy. Dalej jechał konno Gruzyanin — jak to z pozorów sądzić było można — co w mundurze europejskim zdradzał ciemną swą twarzą, tudzież wschodnim strojem rzędu na konia azyatyckie swe pochodzenie. Obok niego harcował na bystrym koniu Georgijezyk w bogatym stroju wojskowym i Mingrelianin w mundurze huzarskim barwy czerwonej i w białym płaszczu. Niepodobna zresztą opisywać tu wszystkich książąt azyatyckich, którzy zostawszy hołdownikami państwa rosyjskiego stoją teraz pod rozkazami jeneralnego gubernatora w Tyflidzie i przybyli do Moskwy dla uświetnienia koronacji cesarskiej. Za nimi jechali z postawą sztywną attamani kozaków sybirskich w mundurze jenerałów rosyjskich, z orderami na piersi i w siwych czapkach baranich.

Teraz dopiero jechał właściwy orszak dworski, a najprzód starszy furyer dworski konno; za nim szło pieszo 60 lokai dworskich w barwie czarnej złotem przetykanej, 6 kamerdynerów, 6 laurfów w ubiorze wschodnim czerwonym, z przewieszonymi na plecach szalami i 8 murzynów dworskich po dwóch obok siebie. „Piquer“ cesarski konno; 20 strzelców pieszo po dwóch obok w liberyi galowej,

a za nimi konno łowczy cesarski. W otwartym sześciokonnym faetonie jechało dwóch mistrzów ceremonii dworu cesars. z łaskami; w faetonie otwartym równie sześciokonnym starszy mistrz ceremonii z łaską. 24 kamerjunktów w mundurach bogatych, konno po dwóch obok, przed nimi mistrz ceremonii także konno. 12 szambelanów w mundurach bogatych, złotem przetykanych konno. Oficer z masztalnią i dwóch masztalerzy konno. Drugie szarże dworskie w powozach galowych. Marszałek dworski w otwartym faetonie z łaską. Pierwsze szarże dworskie w powozach galowych. Członkowie rady państwa w takich samych powozach. Starszy marszałek dworski w otwartym faetonie z łaską. Szwadron przyboczny pułku szwoleżerów gwardyjskich Jej Mości Cesarzowej i szwadron przyboczny z pułku gwardyi przybocznej konno, który w mundurze białym, z kirasem na piersi i krzyżach, w czaku stalowym i na koniach rostrych jednakiej maści wydawał się bardzo wspaniale. Wkońcu jechał J. M. Cesarz konno, w mundurze jeneralskim, zielonym i w spodniach czerwonych, za Cesarzem jechali konno: minister domu cesarskiego, minister wojny, jenerał-adjutant „du jour“, jenerał major „du jour“ ze świty i fligel-adjutant dyżurny. J. M. Cesarz spoglądał poważnie i łaskawie, i witał na wszystkie strony. Za J. M. Cesarzem jechali dalej konno wielcyksiężęta: Następca tronu Cesarzewicz Mikołaj Alexandrowicz, Alexander Alexandrowicz, Konstanty Mikołajewicz, Mikołaj Mikołajewicz, Michał Mikołajewicz, książę Romanowski, książę Leuchtenbergski, Mikołaj Maksymilianowicz, książę Piotr Oldenburgski i księżęta zagraniczni konno. Jenerałowie od służby przybocznej J. M. Cesarza, jenerałowie adjutanci, jenerał majorowie ze świty, adjutanci skrzydłowi, tudzież jenerałowie i adjutanci ze świty wielkich księżąt konno.

Jej Mość Cesarzowa Alexandra Feodorowna w powozie paradnym przyozdobionym koroną u wierzechu. Powóz ciągnęło ośm koni, obok każdego z tych koni szedł stajenny, obok powozu po stronie prawej starszy masztalerz, a po lewej jechał konno jenerał-adjutant z asystencyi Jej Mości Cesarzowej, u kozła trzymało za sznury kareciane dwóch paziów w mundurach złotem wyszywanych i z hełmem na głowie, po obu stronach powozu czterech kamerkozaków w mundurze galowym, za powozem sześciu paziów konno, a za nimi dwóch masztalerzy konno.

Jej Mość Cesarzowa Marya Alexandrowna z wielkim księciem Włodzimierzem Alexandrowiczem w powozie ośmiokonnym, obok każdego z tych koni jechał stajenny konno, przed powozem oficer z masztalnią konno, u kozła siedzieli dwóch paziów i trzymało sznury kareciane, obok powozu jechało konno czterech kozaków w mundurze galowym, za powozem sześciu paziów konno, a za tymi dwóch masztalerzy konno.

JJ. cesarzew. MM. wielkie księżne Marya Pawłówna i Alexandra Józefowna w powozie sześciokonnym, obok każdego z tych koni jeden stajenny i po obu stronach powozu jeden masztalerz konno, za sznury kareciane trzymało dwóch paziów, obok powozu czterech lokajów, za powozem dwóch paziów konno, a za nimi dwóch masztalerzy konno.

Wielkie księżne Alexandra Petrowna i Helena Pawłówna w paradnym powozie sześciokonnym, obok każdego z tych koni stajenny po obu stronach powozu jeden masztalerz konno, za sznury kareciane trzymało dwóch paziów konno, a za nimi dwóch masztalerzy konno.

Wielkie księżne Marya Mikołajowna i Katarzyna Michajłówna w paradnym powozie sześciokonnym, obok każdego konia stajenny, obok powozu po jednym masztalerzu konno, za sznury kareciane trzymało dwóch paziów, obok powozu czterech lokajów, za powozem dwóch paziów konno, a za nimi dwóch masztalerzy konno.

Jej cesarzew. Mość księżna Oldenburgska w paradnym powozie sześciokonnym, obok każdego z tych koni stajenny, z obu stron powozu jeden masztalerz konno, za sznury kareciane trzymało dwóch paziów, obok powozu czterech lokajów, za powozem dwóch paziów konno, a za nimi dwóch masztalerzy konno.

Szwadron przyboczny z kirasyerskiego pułku gwardyi przybocznej J. M. Cesarza i szwadron przyboczny z przyboczego pułku kirasyerskiego Jej Mości Cesarzowej.

Damy nadworne, kamerfrejliny, ochmistrzynie i panny nadworne Jej Mości Cesarzowej i wielkich księżniczek w paradnych powozach czterokonnych.

Szwadron przyboczny z pułku huzarskiego gwardyi przybocznej J. M. Cesarza i szwadron przyboczny z pułku ułańskiego gwardyi przybocznej zamykały pochód. Naliczyłem 32 powozów od parady, z których znaczna część a mianowicie faetony otwarte były bardzo wytworne i zewnątrz niemal wszędzie złoczone. Wszystko zaś świadczyło o niesłychanym prawie przepychu.

U bramy zmartwychwstania nieopodal od Kremlina zsiadł J. M. Cesarz z konia, gdy tymczasem JJ. MM. Cesarzowe i JJ. cesarzew. MM. wysiedli z powozu dla oddania czci obrazowi matki Bożej iwerskiej. Wszędzie, gdzie tylko pochód mijał, wychodziło duchowieństwo na powitanie ze świątyni z obrazami świętymi i z krzyżem. Na dziedzińcu katedry wniebowstąpienia Pańskiego przyjmował synod święty z krzyżem i wodą święconą pochód uroczysty, gdy tymczasem chór śpiewaków zaintonował drugą pieśń z kanonu tygodnia kwietnego. Przy wnijsciu JJ. MM. Cesarstwa do świątyni dano 85 wystrzałów z dział. Cesarz i obie Cesarzowe ucałowali znajdujące się w kościele obrazy święte i relikwie i udali się następnie do świątyni archanioła Michała i do katedry zwiastowania. Po odprawieniu modłów w pierwszej, a ucałowaniu świętych obrazów i reli-

kwii w katedrze udali się JJ. MM. Cesarstwo do Kremla, gdzie u wnijscia podali im na powitanie starszy marszałek koronacji, tudzież prezydent i członkowie moskiewskiego kontoaru nadwornego chleb i sól według starożytnego zwyczaju. Równocześnie dano 101 wystrzałów z dział i bito znów we wszystkie dzwony aż do wieczora. W tej chwili (a jest już po północy) widać jeszcze resztę oświetlenia miasta.

Na wyraźne żądanie J. M. Cesarza zaprosiła księżna Koczubej ciało dyplomatyczne, by z okien jej pałacu przypatrzeć się mogli goście jej pochodowi, i była-to pierwsza sposobność, przy której posłowie koronacyjni wystąpili publicznie w tym charakterze. Jechali oni wszyscy w towarzystwie stałego poselstwa swych dworów. Poseł austriacki, książę Paweł Esterhazy przybył pierwszy. W przepysznym powozie galowym z uprzężą sześciu koni siwych, i za którym stał jeden lokaj i dwóch huzarów w bogato złotem wyszywanej barwie domu książęcego, siedział poseł w węgierskim uniformie radzcy tajnego z orderem runa złotego i wstęgą niebieską orderu św. Jędrzeja. Obok siedział w powozie syn jego Mikołaj w mundurze oficera od huzarów ze wstęgą hanowerskiego orderu Gwelfów. Dalej w powozie czterokonnym, za którym stał także huzar i lokaj księcia, tudzież w powozie parokonnym z jednym huzarem i lokajem jechali członkowie poselstwa koronacyjnego, a między tem hrabia Juliusz Apponyi w mundurze węgierskim, książę Taxis w dra-gońskim i książę Adolf Schwarzenberg w ułańskim. Następnie jechał powozem poseł cesarski, hrabia Walenty Esterhazy w towarzystwie hrabi Emeryka Széchenyi, także w mundurze huzarskim. Po austriackiem jechało poselstwo angielskie powozem czterokonnym, a w nim lord Granville i kilkoma parokonnymi powozami, w których siedzieli członkowie poselstwa. Ostatni z kolei był hrabia Morny, a chociaż wystąpienie jego nie zrównało świetności poselstwa austriackiego, to przecież odznaczało się wielkim przepychem. Szczególnie podziwiano przepyszny powóz jego z uprzężą sześciu koni gniadych. Barwa jego biała i czerwona.

Ciało dyplomatyczne zebrało się kompletnie na salonach księżny Koczubej, która przy pomocy dwóch nadwornych mistrzów ceremonii, hrabi Bolesława Potockiego i księcia Galicyzyna gości swych przyjmowała. Po skończonym pochodzie odbyła się uczta, przy końcu której hrabia Morny wniósł toast na cześć Cesarza Alexandra i drugi na cześć Cesarzowy panującej i całego domu cesarskiego, za które hrabia Potocki odwzajemnił toastem dziękczynnym. Po uczcie pospieszyli goście do domu, by po przebraniu się w suknie cywilne zebrać się znów u księżny na zabawę wieczorną, na której znajdowali się także i wszyscy obecni tu księżęta zagraniczni.

Turcyja.

(Wiadomości bieżące.)

Paropływ Lloyd's „Europa“ przywiózł do Tryestu dnia 11go b. m. wieczór wiadomości z **Konstantynopola** z dnia 5. września. Eskadra angielska oprócz okrętu „Gladiator“ zawinęła z czarnego morza do Konstantynopola. Wielki pożar w Gemlaba zniszczył 500 domów. Wszystkim żołnierzom, którzy w ostatniej wojnie okaleczeli wyznaczyl Sultana znaczną remuneracyę. Sir Houston Stewart odjechał na Malte do Anglii, przed odjazdem otrzymał od Sultana kosztowną szpadę i order Medydyże w upominku. Admirał Lyons odpłynie na przyszły tydzień do Londynu. — Eskadra austriacka pod dowództwem komodora Bourguignon, składająca się z fregat „Schwarzenberg“ i „Venus“, z korwet „Carolina“ i „Diana“, z brygów „Hussar“ i „Pylades“, z korwety parowej „Elisabeth“ i paropływu „Eugenia“, zawinęła dnia 30. z. m. do Smyrny, zkąd dnia 4. b. m. odpłynęła na morze. W porcie pozostał tylko okręt „Eugenia“.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 13go września. Dziennik *Osserv. Triest.* donosi z Brindisi z dnia 6. b. m.: Jego Excelencya c. k. poseł przy Dworze francuskim baron Hübner przybył tu wczoraj o 8. godzinie rano austriackim paropływem „Austria“, i po krótkim pobycie udał się w dalszą podróż.

Paryż, 13. września. *Monitor* donosi, że Ich M. Cesarstwo bardzo wspaniale powitani zostali w S. Sebastian. Dziennik urzędowy zawiera dalej raport jenerała Randon o ataku Kabyłów na warownie Aumale i na Elmiran. Załoga odparła napad, a Kabyłowie cofnęli się z znaczną stratą. — Radzca Stanu Hermann mianowany senatorem.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 15. września. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano półkorzec pszenicy (81 funt. więd.) po 4r.54k.; żyta (76 $\frac{1}{2}$ funt.) 2r.59k.; jęczmienia (61 f.) 2r.4k.; owsa (47 $\frac{1}{2}$ f.) 1r.39k.; hreczki 2r.46k.; kartosli 1r.10k.; — więd. cetnar siana po 51k.; okłotów 35k. m. k.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. września.

Hr. Konarski Ksaw., z Dubiecka. — Hr. Dzieduszycki Kaz., z Niesłuchowa. — Br. Schmuek Fran., z Czerniowiec. — PP. Łodyński Stan., z Miłotyń. — Kozłowski Anast., z Krakowa. — Polański Teod., — Zadurowicz Grze-

